

În ceea ce privește vechimea, rezultă din studiile introductive că piesele de ceramică dețin recordul. În arealul bucovinean și cel al Moldovei din stînga Prutului, ceramica constituie un element de bază al culturii populare, cu o străveche tradiție. Diferite tipuri de vase din ceramică au fost obiecte de strictă necesitate prezente în fiecare gospodărie. De-a lungul istoriei, produsele din ceramică au însoțit toate ritualurile comunităților umane de la naștere pînă la moarte.

Portul popular din spațiul carpato-nistean, bogat ilustrat prin piesele de patrimoniu aflate în colecțiile de etnografie ale muzeelor participante la proiect, demonstrează că în acest spațiu s-a conturat o civilizație țărănească tradițională unitară în forme de manifestare reprezentative care evidențiază totodată specificul etnic

al locuitorilor. Costumul popular tradițional, fie el din România, Ucraina sau Republica Moldova, a acumulat în timp, ca urmare a unui permanent proces de evoluție, principalele caracteristici identitare.

Pagina 71 a fiecărui volum prezintă bibliografia, cu autori și titluri de referință, reprezentînd domeniul de cercetare al muzeografilor incluși în proiect.

Valoarea celor patru volume constă în evidențierea patrimoniului cultural ca esență a identității românești, demonstrînd încă o dată că muzeele sunt oglinda fidelă a identității noastre etnoculturale. Apreciem în mod deosebit munca muzeografilor din cele trei muzee aflate în țări diferite, cinstim meritoria strădanie de a realiza un proiect sub sintagma: „Să ne păstrăm trecutul, pentru a ne crea viitorul!”.

Constantin MĂNUȚĂ

SONETUL, REGELE ABSOLUT AL POEZIEI

Pelerinul, sonete euharistice, este cea de-a șasea carte scrisă de Sorin Cotlarciuc, după *Fața nevăzută a lumii*, epigrame, *Lumea pe clape de rondel*, rondeluri, *Delicatose umoristice*, epigrame și poezii, *Inflexiuni lirice*, sonete, *Meandrele destinului*, roman.

Dintr-un *curriculum vitae* aflăm că doctorul stomatolog Sorin Cotlarciuc este un om cu totul deosebit, un om aparte, prin întreaga activitate ce o desfășoară în calitate de medic, de scriitor, poet, director de cenaclu literar, om politic, organizator de întâlniri literare, director de revistă etc. Își îndeplinește cu multă dăruire aceste activități în Iași, dar și în localitatea bucovineană Vama, comună cu vechi tradiții culturale, dumnealui avînd rădăcinile adînc înfipte în ținutul bucovinean, fiind strănepotul mitropolitului Nectarie Cotlarciuc, care a avut, printre alte activități demne de laudă, și o contribuție deosebită la actul înfăptuirii Unirii Bucovinei cu România, din anul 1918.

Este membru activ al Asociației Literare „Păstorel” din Iași, al Cenaclului Literar „Nectarie” din Vama, al Societății Culturale „Junimea '90” din Iași, al Uniunii Epigramiștilor din România. Îi întîlnim semnătura în multe culegeri și antologii, o parte din creațiile sale fiind publicate în diferite ziare și reviste, iar unele dintre ele au fost și premiate.

Volumul de față conține sonete euharistice, ce se încadrează în tiparele sonetului clasic, fiind ușor de citit, de memorat, conținînd idei profunde, meditative, metaforele fiind judicioase alese pe tot parcursul cărții, versurile și rimele perfecte conducînd la o lectură fluidă”.

Autorul a simțit nevoia să scrie un *Preludiu euharistic*, un fel de învățături biblice, adresate mai mult sau mai puțin nouă, creștinilor din lumea de astăzi, împărțind oamenii în *muritori și nemuritori*. Stăpînit de îndoiala

carteziană, face referiri asupra religiei, a manifestărilor religioase, conchizînd: „Omul trebuie să se întoarcă pe calea cea adevărată, calea filosofică ce dă sufletului desfătarea eternă. Fiecare individ își poate exersa spiritul și să-l purifice. Sufletul își reamintește cele contemplate înainte de nașterea sa, iar la moarte nu se stinge, el este nemuritor”.

În sonetele sale, Sorin Cotlarciuc abordează o gamă variată de trăiri și sentimente, teme și motive literare diverse, demersul liric fiind construit uneori pe conceptele de *fugit irreparabile tempus, carpe diem, pantha rhei* etc.

Gravele dileme existențiale separă pe omul comun de omul metafizic, poetul fiind permanent într-o continuă stare de grație, realitatea și imaginarul conducînd spre ideea că poezia este o „fereastră deschisă spre eternitatea lumii” ori o „formă de protecție a vieții”. „Trăim în lume pentru a ne uimi”, afirma Goethe în *Anabasis*, și poetul se uimește de tot ce-i iese în cale.

Orizontul moral derivă din *kalokagatonul grecesc*, care promovează *idealurile kantiene* de Bine, Frumos, Adevăr, sonetele funcționînd mai mult pe conceptul de *dike*, care le guvernează, și mai puțin pe *hybris*. Și totuși persistă o atitudine stoică, de detașare olimpică față de greutățile vieții, vizînd ataraxia cotidiană, care de altfel la mulți ne lipsește din cauza stresului zilnic, indus de inovațiile unei societăți hipertehnificate.

Marele istoric al religiilor, românul Mircea Eliade, susținea întoarcerea la timpul inițial, adimensional, poezia cu nuanța sa transcendentă propune evaziunea din terestru, din lumescul teluric.

„Poezia este o răsfrîngere a eului gînditor asupra lumii”, afirma Platon, și o astfel de aplecare o găsim și-n sonetele lui Sorin Cotlarciuc.